

ONDERZOEK

Chloroquine nog steeds toegediend

TILBURG

HANNEKE VAN HOUWELINGEN
EN PAOLO LACONI

Nederlandse ziekenhuizen behandelen coronapatiënten nog steeds met een omstreden malariamedicijn, terwijl uit recente onderzoeken blijkt dat het middel niet werkt en mogelijk schadelijk is.

Nederlandse ziekenhuizen behandelen coronapatiënten nog steeds met een omstreden malariamedicijn, terwijl uit recente onderzoeken blijkt dat het middel niet werkt en mogelijk schadelijk is. Circa tien ziekenhuizen, waaronder Maastricht UMC+, UMC Utrecht en Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis in Tilburg, doen mee aan een lopende studie en geven Covid-19-patiënten ook nu nog malariamedicijnen chloroquine en hydroxychloroquine. Uit recente internationale onderzoeken blijkt dat deze middelen niet werken, ernstige bijwerkingen geven en mogelijk zelfs tot extra sterfte leiden.

Ethisch

De Stichting Werkgroep Antibiotica-beleid (SWAB) adviseerde ziekenhuizen in maart en april beide middelen bij de behandeling van duizenden coronapatiënten, maar doet dat sinds 1 mei niet meer. „We weten inmiddels dat het niks doet en het heeft misschien ook bijwerkingen. Je kunt je ook afvragen of het nog ethisch is om dit in studie-

verband nog steeds toe te dienen”, stelt SWAB-voorzitter Mark de Boer. Volgens hoogleraar voeding en farmacologie Renger Witkamp van Wageningen Universiteit moet er geen energie worden gestopt in een middel waarover inmiddels zo veel twijfels bestaan. „Als arts kun je dit medicijn niet langer toedienen en met droge ogen beweren dat je het goed doet voor je patiënt. Het is kwakzalverij.”

‘Geen gezondheidsschade’

Lange tijd leken chloroquine en hydroxychloroquine het wondermiddel. Op basis van hoopgevende laboratoriumresultaten en positieve berichten uit Chinese ziekenhuizen werden de oud-malariamedicijnen opgenomen in het Nederlandse behandelplan van ernstig zieke coronapatiënten. Tot nu toe werden bijna 12.000 coronapatiënten opgenomen in het ziekenhuis. Ziekenhuisexperts schatten dat 70 tot 90 procent van de patiënten een malariamedicijn heeft gehad. Ook denkt De Boer dat ‘bijna elk ziekenhuis’ het oorspronkelijke SWAB-advies heeft gevolgd.

De voorzitter bestrijdt dat de malariamedicijnen in Nederland tot ernstige gezondheidsschade hebben geleid, omdat bijwerkingen nauwgezet in de gaten werden gehouden. In Frankrijk en Engeland werden chloroquine-onderzoeken recent stopgezet, vanwege alle twijfels. In Nederland gaat de studie door.

CORONA // 15

CORONA KORT

■ LIMBURGSE CIJFERS

Het nieuwe coronavirus heeft ook gisteren weer twee mensen het leven gekost. Een persoon die met het virus besmet raakte moest met ernstige klachten worden opgenomen in het ziekenhuis. Dat blijkt uit de dagelijkse cijfers van de beide Limburgse GGD'en. De beide doden waren gelijkwaardig over de provincie verdeeld: één in Zuid- en één in Noord-Limburg. Landelijk staat het sterftecijfer als gevolg van een coronabesmetting op 5931. Het aantal steeg gisteren met 28, dat is een iets hoger cijfer dan de afgelopen dagen. Het aantal ziekenhuisopnames klom gisteren nationaal met slechts negen personen tot opgeteld 11.722.

■ APEN STELEN VIRUS

Een groep apen heeft in India het bloed gestolen van patiënten met het coronavirus. Ze overvielen een laboratoriummedewerker in de stad Meerut, in de noordelijke deelstaat Uttar Pradesh. „De apen pakten de bloedmonsters van vier Covid-19-patiënten die een behandeling ondergaan. Daarna sloegen ze op de vlucht”, zegt een topmedewerker van een medische instelling in de stad. Het is onduidelijk of de apen hun buit hebben opgebroken. Er zou in elk geval geen bewijs zijn dat de dieren zelf besmet kunnen ra-

ken. Omwonenden vrezen wel voor hun eigen veiligheid als de apen met de bloedmonsters naar bewoond gebied gaan.

■ PROTOCOLLEN

Alle coronaprotocolen waarin is vastgelegd hoe bedrijven en publieke organisaties in hun sector aan de slag gaan met de anderhalvemeterregels, zijn voortaan terug te vinden op één speciale website. Op www.mijncoronaprotocol.nl staan ook voorbeelden van hoe ondernemers in de praktijk met de maatregel en andere RIVM-voorschriften moeten omgaan.

■ TWEE DODEN SPANJE

Het Spaanse ministerie van Volksgezondheid heeft gisteren bekendgemaakt dat de voorbije 24 uur slechts twee patiënten zijn overleden aan Covid-19. Met een toename van 39 slachtoffers in een week tijd, staat het totaal aantal doden nu op 27.121.

■ OP VAKANTIE

Nederlanders beginnen weer vliegvakanties naar Zuid-Europa voor deze zomer te boeken. De afgelopen tien dagen stegen boekingen van vliegtickets in juni en juli naar zonnige bestemmingen in Europa met 190 procent, laten cijfers van website Vliegtickets.nl zien. Ook Transavia ziet de boekingen voor de komende maanden weer toenemen.

Jan Bock (62) uit Oud-Valkenburg is hartpatiënt en doet er alles aan om corona buiten de deur te houden. „Dit beheerst mijn leven.”

Chronisch patiënt, en als de dood voor corona

DOOR HENNIE JEUKEN

INTERVIEW
RISICOGROEP

OUD-VALKENBURG

Alleen zijn vrouw ziet hij nog. Voor de rest kapt hij alle contacten af. Bang als hij is dat Covid-19 hem te pakken krijgt. Hij durft niet meer naar winkels, blijft weg bij zijn dochters, past niet meer op zijn kleinkind, vergader- en biljartavonden behoren (voorlopig) tot het verleden. Jan Bock uit Oud-Valkenburg blijft thuis. Heel af en toe waagt hij zich in de avonduren kort op het wandelpad dat achter zijn huis loopt „want mijn vrouw zegt: je moet er toch effe uit”, maar op zijn gemak voelt hij zich dan niet. De zestiger is letterlijk als de dood dat hij corona krijgt. Als hartpatiënt behoort hij tot de risicogroep. „Die angst beheerst echt mijn leven.” Hij is niet zozeer bang ziek te worden maar wél dat hij het niet overleeft. „Mijn vader is op zijn 55e aan een hartstilstand overleden. Ik was een tiener en ben altijd angstig gebleven.” Vier jaar geleden werd hij thuis getroffen door een hartinfarct. „Ik lag nog geen minuut in de ambulance toen ik ook een hartstilstand kreeg. Als ze toch iets later waren ge-

weest...” Sindsdien krijgt hij medicatie. Ook is hij gedotterd. Maar in december 2017 gebeurde hetzelfde. Uiteindelijk klimt hij uit het dal. „En dan komt corona.”

Quarantaine

Sinds maart zit hij zo'n beetje in permanente quarantaine en leeft hij met een constante angst dat het ieder moment afgevoerd kan zijn. Het is vooral het verdriet dat hij dan zou achterlaten, dat hem bezighoudt. „Dit wilik mijn twee dochters, kleindochter en vrouw zo lang mogelijk besparen.” Hij kiest er niet voor om zo bang te zijn. „Het overkomt me gewoon, ik vecht er iedere dag tegen.” Ja, zegt hij, er zijn mensen die hem uitlachen, maar ook die hem begrijpen. Zijn vrouw werkt als poetshulp in de zorg. „Als ze bij het verpleeghuis aankomt, appt ze me steeds of alles in orde is. Drie keer waren er verdachte gevallen, maar ze bleken negatief. Ik ben wel bang dat mijn vrouw het virus mee naar huis neemt.” Ze nemen dan ook alle mogelijke voorzorgsmaatregelen. Als zijn vrouw thuiskomt, ontsmet ze het stuur en de poek van de auto. Ze springt onder de douche en de kle- ren gaan in de was. Als er een post-

“
Er was altijd leven om me heen. Nu alleen stilte. Dat is best eenzaam.

Jan Bock

Onderzoek: hoe chronische patiënt zorg in 'coronatijd' ervaart

Het Maastricht UMC+ is een landelijk onderzoek gestart naar de ervaringen van groepen chronische patiënten tijdens de coronacrisis. De zorg voor patiënten met COPD, longfibrose of hartfalen moest, vanwege toenemende aantallen coronapatiënten, anders (bijvoorbeeld beeldbellen, e-health) worden georganiseerd. De onderzoekers willen graag weten wat het effect van bijvoorbeeld de vermindering van het aantal face-to-facecontacten met huisartsen of medisch specialisten en de afschaling van de thuiszorg is geweest. Ook psychosociale gevolgen als angst voor besmetting of eenzaamheid worden in kaart gebracht. „Zo willen we uiteindelijk in beeld krijgen wat er goed ging in de zorgverlening en waar we nog verbetering in kunnen aanbrengen”, zegt Marieke van den Beuken, hoogleraar Palliatieve Zorg in het Maastricht UMC+.

De vragenlijst is volledig anoniem en te vinden op <https://survey.ctcm.nl/covid19>.

Chronisch patiënt Jan Bock blijft vooral binnen in coronatijd. FOTO PETER SCHOLS

“**Had ik het maar gehad, dan was ik nu immuun.**”

Jan Bock

pakket wordt afgeleverd, ontvangt hij dat met mondkapje en handschoenen. De deurklinken in huis worden sowieso goedschoongehouden en als hij de post van de deurmat vist, wast hij onmiddellijk zijn handen. „Je weet toch niet of zo'n postbezorger in zijn handen heeft geniest.”

Malen

Vorig jaar november is hij afgekeurd, hij was administratieve

kracht op een basisschool. „Er was altijd leven om me heen. Nu alleen stilte. Dat is best eenzaam.” Regelmatig praat hij met een psycholoog en daar is hij blij om want dankan hij zijn verhaal kwijt. „Mijn vrouw heeft dat al honderd keer gehoord. Ze voelt mijn angst, mijn paniek. Ik lig 's nachts vaak te malen. Dan wordt zij eveneens wakker en drinken we maar thee.”

Hij is blij dat de consulten met de cardioloog telefonisch zijn. „Ik durf

nu echt niet naar het ziekenhuis.” Bloedprikken vanwege trombose gebeurt bij hem thuis. „Maar dan dragen zij en ik mondkapjes en handschoenen.”

Getest

Vorige week heeft zijn huisarts hem getest of hij corona heeft gehad.

„Ik had eerder griepachtige klachten als hoesten en keelpijn.” Hij bleek negatief. Het was geen oplichting. „Had ik het maar gehad,

dan was ik nu immuun.” Soms probeert hij het los te laten. Tv uit en een potje scrabble met zijn vrouw. „Maar dan ben ik snel alweer nieuwsgierig of er iets is gebeurd, ik wil op de hoogte blijven. Corona is gewoon overal.”

En dat blijft nog wel even zo, vreest hij. Hij prijst de dag dat hij gevaccineerd mag worden en geen risico meer loopt. „Dan roep ik de familie bijeen en gaan we een week lang feesten.”